

V Bruseli 30. apríla 2015
(OR. en)

8346/15

CULT 22
DIGIT 22
REGIO 35
IND 62
SOC 262
EDUC 111
SAN 131

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	8110/15 CULT 21 DIGIT 16 REGIO 29 IND 55 SOC 245 EDUC 109 SAN 111
Predmet:	Návrh záverov Rady o presahovaní oblasti kultúry a kreatívnej oblasti s cieľom podnecovať inováciu, hospodársku udržateľnosť a sociálnu inklúziu – <i>prijatie</i>

Výbor pre kultúrne záležitosti pripravil počas niekoľkých zasadnutí uvedený súbor záverov tak, aby ich Rada pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport mohla prijať na zasadnutí 18. – 19. mája 2015. So znením teraz súhlasia všetky delegácie.

Výbor stálych predstaviteľov sa preto vyzýva, aby potvrdil dohodu, ktorú o uvedenom návrhu záverov dosiahol Výbor pre kultúrne záležitosti, a aby jeho znenie postúpil Rade na prijatie a následné uverejnenie v úradnom vestníku.

Návrh záverov Rady

o presahovaní oblasti kultúry a tvorivej oblasti s cieľom podnecovať inováciu, hospodársku udržateľnosť a sociálnu inklúziu

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

UZNÁVAJÚC, ŽE:

1. sektory kultúry a tvorivej činnosti sú zdrojom kultúrnej aj ekonomickej hodnoty. V posledných rokoch sa vynaložilo veľké úsilie na vytvorenie sektorov kultúry a tvorivej činnosti ako neoddeliteľnej súčasti európskej spoločnosti a hospodárstva a ako zdroja rastu, vytvárania pracovných miest a prosperity. Ich širší prínos sa však zatiaľ úplne neuznal, najmä pokiaľ ide o potenciál kultúry a umeleckej tvorivosti pre podnecovanie inovácie v iných odvetviach hospodárstva, v spoločnosti ako celku a pre blahobyt jednotlivcov;
2. presahovanie oblasti kultúry a tvorivej oblasti do iných sektorov sa môže chápať ako proces kombinovania vedomostí a zručností špecifických pre kultúrne a tvorivé sektory spolu s vedomosťami a zručnosťami v iných sektoroch s cieľom vytvárať inovačné a inteligentné riešenia pre dnešné spoločenské výzvy;
3. presahovanie oblasti kultúry a tvorivej oblasti môže byť vzájomne prospešné pre všetky zainteresované sektory, ak sa sektory zúčastňujú za rovnakých podmienok;

DOMNIEVA SA, ŽE:

4. presahovanie oblasti kultúry a tvorivej oblasti do iných sektorov môže vyústiť do širokej škály pozitívnych účinkov¹ vrátane:
- zlepšovania starostlivosti o zákazníkov, zvyšovania spokojnosti zamestnancov a efektívnosti organizácie v obchodnom a verejnom sektore zapájaním tvorcov, umelcov a iných tvorivých profesionálov do vývoja inovačných a ľahko použiteľných riešení a vytváraním multidisciplinárnych tímov;
 - zlepšovania účasti a výsledkov žiakov, podporovania tvorivého vyučovania a kvality života žiakov a zvyšovania angažovanosti rodičov zapájaním umelcov a tvorivých profesionálov do školských aktivít;
 - znižovania výdavkov na zdravotnú starostlivosť a miery hospitalizácie zlepšovaním prevencie pred chorobami a rehabilitačného procesu pacientov prostredníctvom umeleckých a tvorivých prejavov;
 - obnovy priemyselných oblastí a mestských priestorov a podpory cestovného ruchu začlenením kultúry a tvorivosti do dlhodobých miestnych a regionálnych rozvojových stratégií;

¹ Na základe strategickej príručky o podpore tvorivých partnerstiev, ktorú vypracovala pracovná skupina pre otvorenú metódu koordinácie (2014),
http://ec.europa.eu/culture/library/reports/creative-partnerships_en.pdf

- zlepšenia ekologického správania spotrebiteľov a výrobného priemyslu, zníženia energetickej spotreby a využívania zdrojov zapojením tvorcov, umelcov a iných tvorivých odborníkov do recyklácie a zhodnocovania odpadového materiálu na vytvorenie nových, inovatívnych a funkčných produktov s pridanou hodnotou;
- zlepšenia sociálneho začlenenia a komunitného života prostredníctvom kultúrnych a tvorivých činností a integráciou súčasnej architektúry, umenia a dizajnu do verejných priestorov a budov kultúrnej a historickej hodnoty;

KONŠTATUJÚC, ŽE:

5. chýba dostatočná informovanosť o možnosti kombinovania umenia, kultúry a tvorivosti s technikou, vedou a podnikaním, pričom je aj výmena osvedčených postupov nedostatočná. Stále podceňovaný a nedostatočne využívaný je preto najmä katalytický účinok kultúry a umenia na inováciu vo všetkých sektoroch;
6. presahovanie sa uskutočňuje na križovatkách rôznych sektorov. Avšak sektory a politiky sa stále často organizujú oddelene, čím sa obmedzuje priestor na synergie a vznik inovačných riešení. Na prekonanie uzavretého spôsobu myslenia a na podporu presahov je potrebný komplexný strategický prístup zahŕňajúci všetkých aktérov od miestnej úrovne až po úroveň EÚ;
7. je potrebné získať spoľahlivé a porovnateľné údaje o presahovaní oblasti kultúry a tvorivej oblasti, ktoré by umožňovali zachytiť a analyzovať ich prínos k celkovej ekonomike a ich vplyv na širšiu spoločnosť na všetkých úrovniach;

8. rozvíjanie tvorivých zručností a kritického myslenia počas formálneho aj neformálneho vzdelávania a informálneho učenia umožňuje ľuďom, aby lepšie napĺňali potreby čoraz rozmanitejšej spoločnosti založenej na vedomostiach aj náročného a rýchlo sa meniaceho trhu práce;
9. európsky jednotný digitálny trh by mal podnecovať vytváranie a obeh kvalitného obsahu, ktorý profituje z kultúrnej a jazykovej rozmanitosti Európy, a zabezpečiť vyvážený rámec práv a povinností v rámci hodnotového reťazca;
10. investície do kultúrnych a tvorivých sektorov sa často vnímajú ako riskantné a nestabilné, keďže sú založené na nehmotnom majetku. Preto sú potrebné inovačné nástroje financovania osobitne zamerané na kultúrne a tvorivé sektory, ktorými sa posilní ich schopnosť zapojiť sa do spolupráce medzi sektormi, a to aj na medzinárodnej úrovni;

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH OBLASTÍ PRÁVOMOCÍ A S NÁLEŽITÝM OHĽADOM NA ZÁSADU SUBSIDIARITY:

11. zvyšovali informovanosť všetkých zainteresovaných strán, najmä tvorcov politík, pracovníkov tvorivých sektorov, priemyselných odvetví, podnikov a investorov o kultúrnej, hospodárskej a spoločenskej hodnote tvorivosti a inovácie prostredníctvom spolupráce medzi sektormi. Na tento účel je dôležité podporovať rozsiahle šírenie informácií o osvedčených postupoch, výsledkoch a poznatkoch získaných v rámci spolupráce medzi sektormi, ako aj kontakty medzi odborníkmi a partnerské učenie;

12. prekonalí uzavretý spôsob myslenia v tradičných oblastiach politiky prostredníctvom lepšieho zapojenia kultúry a umeleckej tvorivosti do stratégií pre hospodársky rast, sociálne politiky, mestský a regionálny rozvoj a udržateľný rozvoj;
13. naďalej mapovali existujúce politiky a trendy týkajúce sa kultúrnych a tvorivých presahov a zlepšovali zber údajov s cieľom posilniť tvorbu politik na základe dôkazov. To znamená vytváranie nových metodík na meranie kultúrnych a tvorivých presahov do iných priemyselných odvetví s cieľom lepšie zachytiť ich inovačný vklad a pochopiť ich širší dosah;
14. podporovali tvorivé ekosystémy a multidisciplinárne prostredia pre kultúrne a tvorivé sektory takými štruktúrami, ako sú inovačné a podnikateľské centrá, urýchľovače začatia podnikateľskej činnosti, podnikateľské inkubátory, tvorivé centrá, spoločné pracovné priestory a programy vytvárania kontaktov;
15. podporovali medzisektorové kultúrne a tvorivé zoskupenia a kontakty na vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni s cieľom podnecovať vývoz v oblasti kultúry a tvorivých oblastiach a zlepšiť prístup na nové trhy;
16. podnecovali využívanie netechnologických a sociálnych inovácií, ako aj inovácií služieb v tradičných odvetviach, a to napríklad zavedením prístupu dizajnérskeho myslenia² a tvorivosti vychádzajúcej z kultúry do týchto odvetví;
17. nabádali kultúrne a tvorivé sektory, aby využívali možnosti, ktoré im ponúkne budúci jednotný digitálny trh;

² Dizajnérske myslenie sa môže opísať ako forma myslenia zameraná na riešenie, ktoré sa začína cieľom (lepšia situácia v budúcnosti), a nie pokusom o riešenie konkrétneho problému. Poskytuje komplexný a tvorivý prístup, ktorý možno uplatniť na riešenie širokej škály situácií, najmä zložitých alebo neočakávaných problémov.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY S NÁLEŽITÝM ZRETEĽOM NA ZÁSadU
SUBSIDIARITY:

18. podnecovali presahovanie oblasti kultúry a tvorivej oblasti na miestnej a regionálnej úrovni, podľa možnosti na základe existujúcich iniciatív, v úzkej spolupráci s miestnymi subjektmi, MVO, organizáciami a podnikmi. Mohlo by sa zväžiť aj vytváranie multidisciplinárnych zoskupení za aktívneho zapojenia miestnych a regionálnych zoskupení;
19. podporovali iniciatívy, ktoré podnecujú spoločné presadzovanie kultúrnych a tvorivých sektorov s cieľom prekonať oddelený charakter jednotlivých odvetví a vypracovať komplexné strategické prístupy;
20. podnecovali využívanie dizajnérskeho myslenia vo verejnom sektore pri riešení zložitých otázok a rozvíjaní efektívnych služieb zameraných na používateľa³;

³ Na základe materiálu Vykonávanie akčného plánu týkajúceho sa inovácie na základe dizajnu (Implementing an Action Plan for Design-Driven Innovation) (SWD (2013) 380 final).

21. podporovali priaznivé podmienky pre kultúrne a tvorivé sektory s cieľom ďalej rozvíjať ich potenciál v kontexte medzisektorových partnerstiev, okrem iného aj zvážením odporúčaní Európskej aliancie kultúrneho priemyslu⁴, prostredníctvom vhodných opatrení, ktoré zahŕňajú:

- inovačné finančné nástroje prispôsobené potrebám a špecifikám sektorov, ako sú napríklad systémy inovačných poukazov na pomoc tvorivým MSP⁵, financovanie zárodkovej fázy⁶, skupinové financovanie, mechanizmy záruk za pôžičky, fondy rizikového kapitálu (ako sú tzv. podnikateľskí anjeli a rizikový kapitál) a návratné príspevky⁷, s cieľom diverzifikovať finančnú podporu pre kultúrne a tvorivé sektory. Mohli by sa zväžiť aj pilotné projekty, ktoré podporujú experimentovanie a podstupovanie rizika ako spôsob stimulovania inovácie;
- platformy výmeny a školení pre investorov s cieľom zvýšiť ich informovanosť o potenciáli kultúrnych a tvorivých sektorov, ako aj pre odborníkov, ktorí v týchto sektoroch pracujú, s cieľom rozvíjať ich manažérske a podnikateľské zručnosti;

⁴ Európska aliancia kultúrneho priemyslu (ECIA) je iniciatíva integrovanej politiky, ktorú vytvorila Komisia a ktorá prebiehala od roku 2012 do roku 2014. Jej cieľom bolo testovať a prehodnotiť nové inovačné politické nástroje pre tvorivé odvetvia a vydávať konkrétne odporúčania.

⁵ Systémy inovačných poukazov na pomoc tvorivým MSP sú malé sumy úveru poskytované vládami malým a stredným podnikom na nákup služieb, ktoré prinášajú inovácie (nové produkty, služby alebo procesy) do ich podnikateľských činností (odporúčania ECIA).

⁶ Zárodkový kapitál je zameraný na podporu spoločností pri prechode od štádia nápadu alebo prototypu k prvým komerčným príjmom. Zameriava sa na veľmi skoré štádiá mladých inovačných spoločností, kde je riziko vysoké.

⁷ Návratné príspevky sú novým nástrojom financovaným verejnými orgánmi. Vybraný projekt dostane súbežne dvojité financovanie pozostávajúce z pôžičky s nulovými nákladmi a „návratného príspevku“, ktorý splatí celkovo alebo čiastočne podnik, ktorý je príjemcom, v závislosti od výkonu spoločnosti počas obdobia využívania (odporúčanie ECIA).

22. podporovali rozvoj prierezových zručností, ako je tvorivosť, kultúrne povedomie a podnikavosť, vo formálnom aj neformálnom vzdelávaní. Podľa potreby nabádali na medzisektorové prístupy medzi rôznymi oblasťami v rámci inštitúcií vysokoškolského vzdelávania, napríklad prostredníctvom spoločných programov medzi rôznymi druhmi umenia a kultúrou, vedou, inžinierstvom, technológiou, podnikmi a inými relevantnými oblasťami;

VYZÝVA KOMISIU, ABY:

23. vypracovala komplexný strategický prístup na podporu konkurencieschopnosti a rozvoja priemyslu v oblasti kultúry a tvorivého odvetvia a zdôrazňovala pritom ich úlohu v celkovom inovačnom procese vo všetkých odvetviach priemyslu;
24. lepšie prispôsobila a šírila informácie o existujúcich programoch a fondoch EÚ na kultúrne a tvorivé sektory s cieľom posilniť presahy s inými oblasťami politiky;

25. zvážila využitie existujúcich finančných prostriedkov, ktoré sú dostupné v rámci programov EÚ, ako je program Horizont 2020, Nástroj na prepájanie Európy, Erasmus +, COSME a program Kreatívna Európa, na projekty presahovania zamerané napríklad na:
- podporu multidisciplinárnych tímov umelcov, výskumných pracovníkov a technológov;
 - lepšiu podporu netechnologických a sociálnych inovácií a inovácií v oblasti služieb;
 - rozvoj prierezových zručností, ako sú kritické myslenie a iniciatívnosť;
 - podporu umeleckých prejavov v mestskom rozvoji ako súčasť inteligentných a tvorivých miest;
 - podporu prístupu zameraného na používateľa pri modernizácii verejných služieb, napr. prostredníctvom uplatňovania dizajnerskeho myslenia;
- a bezodkladne podnikli prípravné činnosti potrebné na spustenie Záručného mechanizmu pre kultúrne a kreatívne sektory⁸ v roku 2016;
26. pokračovala v práci, ktorú začali jej útvary, ako napríklad Eurostat a Spoločné výskumné centrum, s cieľom poskytovať informácie a údaje o prínose presahovania oblasti kultúry a tvorivej oblasti do iných hospodárskych sektorov a oblastí politiky, ako aj k rastu všeobecne.

SÚHLASÍ S TÝM, ŽE

27. vyhodnotí plnenie týchto záverov v roku 2018. Cieľom tejto aktivity bude zhodnotiť pokrok, ktorý dosiahli členské štáty a Komisia pri plnení záverov⁹. S členskými štátmi by sa mali uskutočniť konzultácie o forme a rozsahu hodnotenia, ktoré by malo byť jednoduché a užitočné.

⁸ Záručný mechanizmus pre kultúrne a kreatívne sektory je finančný nástroj zriadený v rámci programu Kreatívna Európa (2014 – 2020). Jeho cieľom je uľahčiť prístup k financiám pre mikropodniky a malé a stredné podniky a organizácie pracujúce v európskych kultúrnych a tvorivých sektoroch.

⁹ Predchádzajúce príklady zahŕňajú hodnotenie z roku 2015, kedy sa hodnotili závery Rady z roku 2012 o správe kultúry.